

LYCKSELE
KOMMUN
LIKSIJUN KOMMUVDNA

Klimatstrategi 2024- Med tillhörande klimatbudget

Titel: Klimatstrategi 2024-Med tillhörande klimatbudget
Utgiven av: Lycksele kommun 2024
Text: Lycksele kommun
Bild omslag: Lycksele kommun
Adress: Lycksele kommun, Stadshuset Storgatan 22, 921 31 Lycksele
Telefon: 0950-166 00
E-post: kommun@lycksele.se
Hemsida: www.lycksele.se
Diarienummer: 2025-000226

Antagen Av: Kommunfullmäktige 2025-04-29 & 25	Ärendebeteckning: Klimatstrategi 2024	Dnr: 2025-000226
Dokumentägare: Kommunstyrelsen	Dokumentansvarig: Samhällsbyggnadschef	Dokumenttyp: Strategi
Ersätter dokumentet:	Revideras: Vid behov	Uppföljning: Vid behov

Sammanfattning

EU har beslutat om klimatmål som gäller hela unionen. Klimatmålet anger att hela EU ska minska sina nettoutsläpp av växthusgaser med minst 55 procent till 2030 jämfört med 1990 års utsläppsnivåer och nettonegativa utsläpp efter år 2050. Utifrån målet från EU har varje medlemsland tagit fram nationella mål.

Lycksele kommuns klimatstrategi ska tydliggöra kommunens utsläpp av växthusgaser och vilka åtgärder och målbilder som är relevanta för att ytterligare reducera kommunens fotavtryck.

Lycksele kommun ligger mitt i Västerbottens län med omgivande skoglig mark som domineras av växande områden av tall- och granskog. Den växande skogen utgör en substantiell kolsänka som är i storleksordningen 9 gånger större än kommunens totala utsläpp av koldioxid. Detta innebär att kommunen redan i praktiken är koldioxidneutral och uppnår nettonollutsläpp med negativa utsläpp. Det innebär också att kommunen bidrar med ungefär 1,3 Miljoner ton årlig CO² kolsänka till att nå EU's klimatmål för nettonollutsläpp till 2050 och därefter nettonegativa utsläpp.

Det faktum att kommunen geografiskt har ett större upptag av koldioxid än utsläpp och redan i praktiken uppnår nettonollutsläpp idag, innebär dock ändå att kommunen kan arbeta för att ytterligare reducera sitt fotavtryck.

Inom Lycksele kommun produceras det årligen i nuläget ungefär 1,42 TWh energi, varav absolut största andel kommer från vattenkraften och en mindre del från kraftvärme av förbränning från framför allt träbränslen. Planerade framtida investeringar av både vattenkraft och vindkraft som är tillståndsgivna och lagakraftvunna uppgår till ungefär 3,8 TWh. Totalt kommer Lycksele kommun att inom närtid producera ungefär 5,22 TWh nära helt fossilfri energi. Den totala energikonsumtionen i Västerbottens län uppgår år 2022 till 4,55 TWh.

En mycket stor nackdel för Lycksele kommun är bristen på uttagspunkter av energi inom kommunen, vilket leder till att absoluta majoriteten av energi som producerats inom kommunen exporteras söderöver till övriga Sverige och andra länder. Detta är ett stort problem för kommunen och visar sig vid förfrågningar av eventuella nyetableringar och leder till att etableringar som behöver mer energi väljer bort Lycksele som etableringsort.

Innehåll

Sammanfattning	3
1 Varför en klimatstrategi	5
2 Klimatstrategin	6
3 Övergripande målbilder	7
4 Hur går det för Lycksele?	7
5 Strategiska utvecklingsområden	13
5.1 En klimatsmart organisation	13
5.2 Hållbara transporter och resor	14
5.3 Öka andelen förnybar energiproduktion	15
5.4 Effektivare energianvändning	15
5.5 Fossilfria och energieffektiva arbetsmaskiner	15
5.6 Klimatsmart samhällsplanering och hållbart byggande	16
5.7 Ett hållbart och klimatsmart Lycksele	16
5.8 Ett effektivt klimatarbete	17
6 Klimatbudget	17
7 Ansvar och uppföljning	18
7.1 Ansvar	18
6.2 Uppföljning	18

1 Varför en klimatstrategi

Mätningar av temperaturen de senaste årtiondena visar att den globala medeltemperaturen har ökat något vilket kan leda till att vårt klimat förändras – både lokalt och globalt. Exakt hur förändringen kommer att påverka oss är det svårt att uttala sig om eftersom det inte finns helt säkra modeller för att beräkna detta. Länder runt om i världen drabbas bland annat av torka, och värmerekord. I Sverige blir förändringen troligt en ökning av nederbörd samtidigt som vi ser mindre snö och is vintertid, även om variationerna mellan enskilda år är och kommer fortsatt vara stora. I Sverige kan vi se konsekvenser på vår matförsörjning och en ökad risk för svårigheter att lösa livsmedelsbehovet med hjälp av import och ett ökat behov av självförsörjning.

Att det är vi människor som orsakar klimatförändringen är forskarna till stor del överens om. Men det innebär också att det är vi människor som kan bromsa klimatförändringarna, genom stora och små förändringar. Det är inget man klarar ensam utan något vi måste göra tillsammans. Vi måste samordna vårt arbete och se till synergieffekter och insatser som stöder och stärker varandra. Vi behöver både nyttja den teknik som finns och hjälpa den teknik som ännu inte finns, att utvecklas. Dessutom måste vi tänka om och tänka nytt, vi behöver titta på hur vi lever idag och hur vi kan ändra vårt beteende, på ett sådant sätt att det både gynnar oss själva, våra medmänniskor och den plats vi bor på. Det är därför vi har en klimatstrategi.

EU har beslutat om klimatmål som gäller hela unionen. Klimatmålet anger att hela EU ska minska sina nettoutsläpp av växthusgaser med minst 55 procent till 2030 jämfört med 1990 års utsläppsnivåer och nettonegativa utsläpp efter år 2050. I EU's klimatmål så medtas alla sänkor som tar upp koldioxid för att beräkna nettoutsläpp.

I det klimatpolitiska ramverket på nationell nivå finns både ett långsiktigt klimatmål och etappmål på vägen mot 2045. Det långsiktiga klimatmålet innebär att Sverige senast år 2045 inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären, för att därefter uppnå negativa utsläpp. Målet innebär att utsläppen av växthusgaser från svenskt territorium ska vara minst 85 procent lägre senast år 2045, jämfört med 1990 års utsläppsnivåer. Vid beräkning av utsläppen från verksamheter inom svenskt territorium omfattas inte utsläpp och upptag från markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk.

De resterande 15 procenten kan uppnås genom så kallade kompletterande åtgärder. Det kan se olika ut, till exempel genom åtgärder i skog och mark som ökar inbindningen av koldioxid, genom tekniska lösningar som fångar in och lagrar koldioxid eller genom åtgärder i andra länder som minskar nettoutsläppen av växthusgaser. Dessa åtgärder avser ej nuvarande kolsänka, utan endast ytterligare åtgärder för att öka kolsänkan.

Det finns tre etappmål mot 2045, dessa är:

- Utsläppen år 2020 bör vara 40 % lägre än utsläppen år 1990
- Utsläppen år 2030 bör vara 63 % lägre än utsläppen år 1990
- Utsläppen år 2040 bör vara 75 % lägre än utsläppen år 1990

Parisavtalet slår fast att den globala temperaturökningen ska hållas väl under 2 °C och att man ska sträva efter att begränsa den till 1,5 °C. Detta framförallt genom att minska utsläppen av växthusgaser. En annan del av avtalet handlar om att öka förmågan att anpassa sig till negativa effekter, och att hantera de skador och förluster som uppstår till följd av klimatförändringarna.

Varje plats är unik och det är viktigt att vårt klimatarbete anpassas just efter vår plats. Vi måste både ta hand om den plats som är vår och hitta drivkraften i att arbeta för att det ska kunna fortsätta vara den trygga, lagom stora staden, där våra livsmiljöer bevaras och där våra barn är trygga att växa upp. Lycksele är en stor kommun belägen mitt i Västerbotten. Vi har långa avstånd inom kommunen, länet, till andra delar av Sverige och ut i Europa. Att vi kan förflytta oss är en förutsättning för att vi ska kunna bo där vi bor, träffa släkt och vänner, för att företagande ska växa, för akademi, arbete och för vår konkurrenskraft. Vi har ett kyligt klimat och andra förutsättningar för odling än man ser i södra Europa. Kommunen befinner sig i ett kunskapsstarkt län med flera universitet och forskning som är i framkant. Dessutom har vi naturresurser som vi kan ta tillvara och vårda och vi har mycket skog som binder kol och bidrar till produkter som kan ersätta fossila råvaror.

2 Klimatstrategin

Klimatstrategin med tillhörande klimatbudget ska vara vägledande för Lycksele kommuns klimatarbete och beskriver de prioriterade och strategiska utvecklingsområdena för detsamma. Den gäller för Lycksele kommuns geografiska område samt de områden som är möjliga för oss att påverka utanför det geografiska ansvarsområdet.

I strategin finns det förslag som ska göra det lättare för oss alla att minska vår klimatpåverkan utifrån våra egna förutsättningar. Vissa klimatåtgärder kan även leda till ekonomiska besparingar – både för samhället i stort och för företag och individer.

3 Övergripande målbilder

- Kommunen ska verka för att upphandla så mycket fossilfritt bränsle som möjligt till kommunorganisationens fordon.
- Vid upphandling av nya fordon inom kommunorganisationen ska bränslesnåla eller fossilfria fordon väljas.
- Kommunen ska bedriva ett påverkansarbete i syfte att kunna förbättra uttagpunkter ifrån energinätssystemet inom kommunens geografiska område.
- Kommunen ska fortsätta påverkansarbetet för banförbättrande åtgärder och elektrifiering av tvärbanan.
- Kommunen ska endast köpa energi från 100 % förnyelsebara energikällor till sitt fastighetsbestånd.
- Färdmedelsfördelningen i Lycksele tätort ska uppmuntras mot minskat användande av bil till förmån för muskeldrivna transporter så som cykel och gång.
- Transporter till och från tätort ska uppmuntras mot minskat användande av bil till förmån för kollektiva trafikslag så som länsbuss.
- Kommunen ska verka för att återuppta någon form av lokaltrafik, där behovsstyrd trafik kan vara en möjlig lösning.

4 Hur går det för Lycksele?

I kommunens tidigare Energi och Klimatstrategi från 2011 finns siffror på jämförelseåret år 1990. Enligt denna var de totala årliga utsläppen av växthusgaser i kommunen omkring 112 000 ton CO₂_e (koldioxidekvivalenter). Värdet är dock tämligen osäkert och det är inte klarlagt vilka utsläpp som är medtagna för detta värde, om det är de territoriella utsläppen eller om det är de territoriella utsläppen inkluderat med de konsumtionsbaserade utsläppen. Enligt tidigare Energi och Klimatstrategi från 2011 var utsläppen år 2009 27,5 % lägre än 1990, dvs 81 200 ton CO₂_e. Samma osäkerhet i utsläppssiffrorna för år 2009 består, i och med det inte är klarlagt vilka utsläpp det gäller. Enligt siffror från den nationella emissionsdatabasen indikerar dock att de tidigare utsläppssiffrorna borde gälla enbart för territoriella utsläpp med tanke på att tidigare värden är relativt överensstämmande. Varje år görs retroaktiva uppdateringar av databasen. Det innebär att föregående års uppgifter kan vara förlegade och ersatta på grund av metodförbättringar. Inga siffror för konsumtionsutsläpp finns medtagna i den nationella emissionsdatabasen

De senaste specificerade utsläppssiffror som tagits fram är från år 2018 (se tabell 1 och 2 nedan) och gäller både territoriella och konsumtionsbaserade utsläpp och övriga växthusgaser omräknade

till koldioxidekvivalenter. Totala utsläpp för år 2018 är ca 165 790 ton CO₂e och de territoriella utsläppen är på 74 677 ton CO₂e. Om det i tidigare år, som indikerats, endast beräknats territoriella utsläpp av CO₂e så innebär det en fortsatt reducering av utsläpp från år 2009 med ca 8 % och en minskning från 1990 års nivåer med ca 33 %. Siffror i den nationella emissionsdatabasen visar att för år 2020 är de territoriella utsläppen av CO₂e 57 463 ton för Lycksele kommuns geografiska område och innebär således en minskning med ungefär 49 % från 1990 års nivåer i kommunens då gällande energi- och klimatstrategi. Dessa nivåer har som tidigare beskrivits reviderats i efterhand men vi utgår ifrån det kommunala dokumentet för vår uppföljning. Det innebär att det första etappmålet för 2020 uppnås (<40 % lägre än 1990 års nivå) och att vi är på god väg mot det andra etappmålet för 2030 (<63 % lägre än 1990 års nivå).

De territoriella utsläppen plus de konsumtionsbaserade utsläppen har för Lyckseles del adderats till totala utsläpp i siffrorna från år 2018. Observera att i enlighet med Länsstyrelsen Västerbottens rapport "Koldioxidbudget januari 2024", innebär detta en överskattning av utsläppen genom att inkludera de konsumtionsbaserade utsläppen, eftersom den enes konsumtionsbaserade utsläpp överlappar med någon annans territoriella utsläpp och kan därför egentligen inte addera territoriella och konsumtionsbaserade utsläpp i en och samma lokala koldioxidbudget.

Sektorn för territoriella utsläpp (inkluderat övriga växthusgaser), alltså utsläpp som sker inom Lyckseles gränser, gav upphov till 74 677 ton CO₂e (tabell 1). Inom den kategorin skedde de största utsläppen från transporter (tabell 1). Utsläppen från konsumtion var de allra största, 91 113 ton CO₂e. Det totala utsläppet i kommunen beräknas därför till 165 790 ton CO₂e (tabell 2).

Tabell 1. Växthusgasutsläpp i ton koldioxidekvivalenter från olika sektorer i Lycksele kommun år 2018.

Sektor	Territoriella utsläpp	CO ₂	HFCs, SF ₆ och PFCs	Metan	Lustgas	Totalt
Transporter		26 663	-	24,7	288	26 975,7
Industri		8895	-	41,9	21,4	8958,3
Jordbruk		77,4	-	3251	1482	4810,4
El och fjärrvärme		12 363	-	192	692	13 247
Uppvärmning av bostäder och lokaler		871	-	80,5	218	1169,5
Arbetsmaskiner		14 979	-	80,8	195	15 254,8
Produktanvändning		544	1263,7	-	142	1949,7
Avfall		-	-	1933	379	2312
Totalt		64 392,4	1263,7	5603,9	3417,4	74 677,4

Tabell 2. Totala växthusgasutsläpp i ton koldioxidekvivalenter från olika kategorier i Lycksele kommun år 2018.

Kategori	Totalt CO ₂ e-utsläpp (ton)
Territoriella utsläpp	74 677,4
Ytterligare individuell konsumtion (inkl. investeringar)	81 486,4
Offentlig konsumtion	9626,6
Totalt	165 790,4

Utsläppen av växthusgaser är dock bara ena sidan av myntet, dvs de bruttoutsläpp som sker inom kommunen. Det långsiktiga målet är att Sverige år 2045 inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären. I det målet står det att vid beräkning av utsläppen från verksamheter inom svenskt territorium omfattas inte utsläpp och upptag från markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk. Detta är dock tämligen märkligt eftersom ett mål för nettoutsläpp kräver per definition att något upptag måste ske, annars blir målet endast reduktion av bruttoutsläpp. Som tidigare angetts så innebär EU's klimatmål för nettonollutsläpp att man medtar i beräkning hela andelen kolsänkor, likaledes gör man på samma sätt i grannlandet Finland.

För att ta reda på kommunens totala nettoutsläpp av koldioxid är det av central betydelse att undersöka vilka tänkbara kolsänkor det finns inom kommunen, dvs hur stort är upptaget av koldioxid inom kommunens geografiska område. I Länsstyrelsen Västerbottens rapport "Koldioxidbudget januari 2024", anges det att den globala koldioxidbudgeten har antagit att biogena utsläpp och upptag av koldioxid är i balans under budgetperioden, eller med andra ord, att utsläpp och upptag av koldioxid i skog och mark är lika stora globalt. Detta gäller dock generellt inte för Sverige och i synnerhet inte för Lycksele kommun.

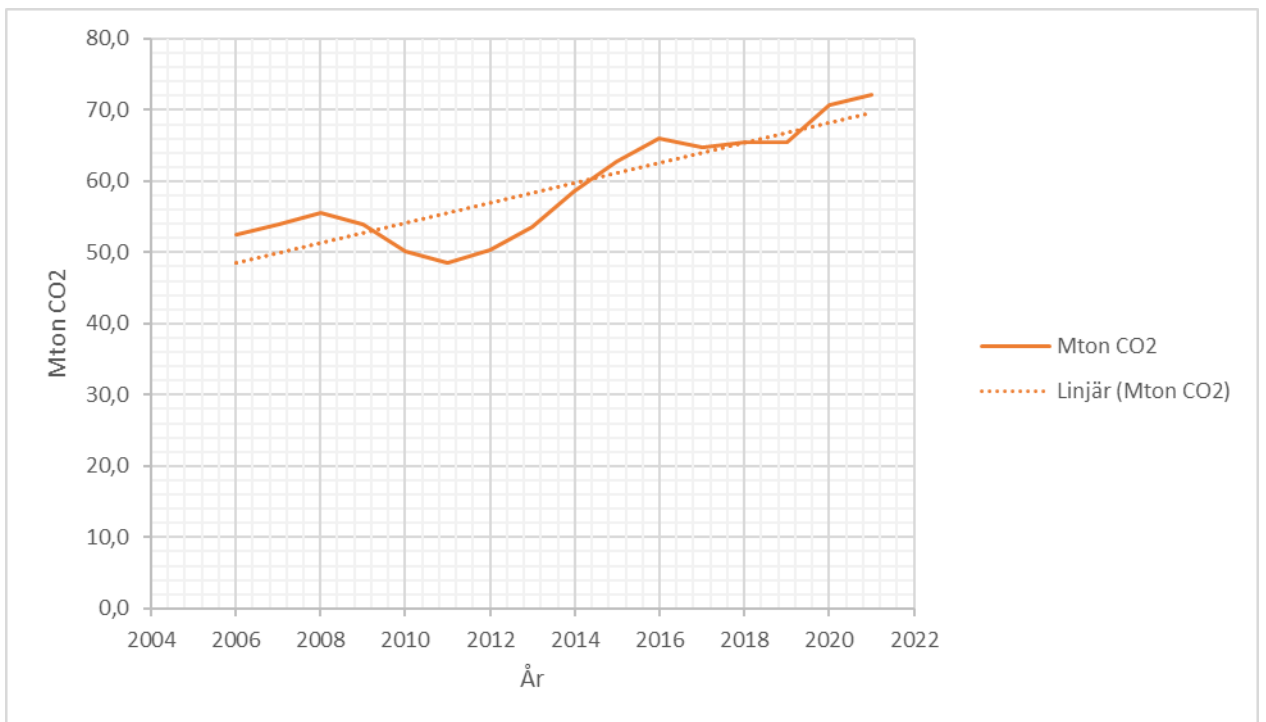
Upptag av kol sker i levande biomassa, dött organiskt material och i mineraljordar. Den största andelen av kolupptag sker i levande biomassa och för Lycksele kommun innebär det den växande massan av skog. För att bedöma den skogliga kolsänkan går det därför att se på mängden avverkad skog, vilket rimligtvis är en konservativ beräkning då den inte inkluderar övriga kolsänkor och endast avverkad biomassa. Denna bedömning tar inte hänsyn till andra kolpooler såsom, stubbar,

död ved, förna, trädprodukter och markkol pga. det finns risk att det statistiska underlaget för Lycksele kommun är för svagt för att det ska vara möjligt.

Nedan i tabell 3 visas mängd total levande skog och avverkad skog från åren 2006 till 2021 med siffror från SLU's Riksskogskartering (Sveriges Lantbruksuniversitet). Mängd avverkad skog inkluderar torrsubstansen ovan och nedanför stubbskäret, dvs det inkluderar både fälld biomassa och biomassa i stubbar. Denna biomassa går att omräkna till mängden kol som sedan går att omräkna till mängd koldioxid som visas i tabell 3 och figur 1. En linjär trendlinje har beräknats mellan åren 2006 och 2021 vilket innebär ett årligt upptag på ca 1,47 Miljoner ton koldioxid.

Tabell 3. Skogligt uttag ur hela Lycksele kommun år 2006–2021, data från SLU Riksskogstaxering.

Internationellt ägoslag	Skogsmark			
Kommun	Lycksele			
Inventeringsår	Volym levande träd m3sk fem års glidande	Torrsubstans ovan och nedan stubbskäret miljoner ton fem års glidande	Mton C	Mton CO2
2006	35 934 954	28,7	14,3	52,5
2007	36 782 443	29,5	14,7	54,0
2008	37 989 773	30,3	15,2	55,6
2009	36 971 743	29,4	14,7	53,9
2010	34 548 636	27,3	13,7	50,1
2011	33 410 025	26,4	13,2	48,5
2012	35 553 048	27,4	13,7	50,3
2013	37 984 979	29,2	14,6	53,5
2014	41 792 066	32,0	16,0	58,6
2015	44 782 879	34,3	17,1	62,8
2016	47 235 438	36,0	18,0	66,1
2017	46 106 004	35,3	17,7	64,8
2018	46 946 217	35,7	17,9	65,5
2019	47 310 869	35,7	17,9	65,5
2020	51 196 089	38,6	19,3	70,8
2021	52 075 073	39,4	19,7	72,1

Figur 1. Mängd kol uttryckt som miljoner ton (Mton) CO₂ från skogligt uttag mellan år 2006 och 2021 som fem års glidande medelvärde med inkluderad linjär trendlinje. Trendlinjens lutning visar ett årligt upptag på ca 1,47 Miljoner ton CO₂.

Invånare och verksamheter inom Lycksele kommuns geografiska område står årligen för ett bruttokoldioxidutsläpp på ungefär 166 000 ton (2018 års siffror).

Lycksele kommuns geografiska områdes koldioxidsänka (upptag) är årligen ungefär 1,47 Miljoner ton, enbart från skogligt avverkat upptag.

Detta innebär att kommunens upptag är ca 9 ggr högre än de totala utsläppen, vilket resulterar i ett nettonollutsläpp på negativt 89 % med cirka 1,3 Miljoner ton ytterligare kolsänka. Det innebär att kommunen är koldioxidneutral i dagsläget genom att beräkna bruttoutsläppen av koldioxid och jämföra det mot den skogliga kolsänkan. Skulle man som Länsstyrelsens koldioxidbudgetrapport menar och exkludera de konsumtionsbaserade utsläppen och enbart räkna de territoriella utsläppen, resulterar det i ett nettonollutsläpp på ungefär negativt 95 %.

Detta sätt att beräkna kommunens nettoutsläpp visar att utsläppen inom kommunen i praktiken är mycket lägre än upptagen och därför praktiskt uppnår nettonollutsläpp.

Det innebär att kommunen bidrar med åtminstone 1,3 Miljoner ton årlig CO² kolsänka till att nå EU's klimatmål för nettonollutsläpp till 2050.

Det faktum att kommunen geografiskt har ett större upptag av koldioxid än utsläpp och redan i praktiken uppnår nettonollutsläpp idag, innebär dock ändå att kommunen kan arbeta för att ytterligare reducera sitt fotavtryck i syfte att bidra till klimatarbetet på global nivå.

Inom Lycksele kommun produceras det i nuläget ungefär 1,42 TWh energi, varav absolut största andel kommer från vattenkraften och en mindre del från kraftvärme av förbränning från framför allt träbränslen. Planerade framtida investeringar av både vattenkraft och vindkraft som är tillståndsgivna och lagakraftvunna uppgår till ungefär 3,8 TWh. Totalt kommer Lycksele kommun att inom närtid producera ungefär 5,22 TWh nära helt fossilfri energi. Den totala energikonsumtionen i Västerbottens län uppgår år 2022 till 4,55 TWh.

En mycket stor nackdel för Lycksele kommun är bristen på uttagspunkter av energi inom kommunen, vilket leder till att absoluta majoriteten av energi som producerats inom kommunen exporteras söderöver till övriga Sverige och andra länder. Detta är ett stort problem för kommunen och visar sig vid förfrågningar av eventuella nyetableringar och leder till att etableringar som behöver mer energi väljer bort Lycksele som etableringsort.

Det faktum att Lycksele kommun i praktiken är koldioxidneutral med negativa nettoutsläpp och i nära framtid kommer att producera ett överskott av hela länets förbrukning med nära helt fossilfri energi, visar att kommunen har en fördelaktig geografisk lokalisering.

5 Strategiska utvecklingsområden

Klimatstrategin är ett politiskt styrdokument som beskriver de prioriterade och strategiska utvecklingsområdena för vårt klimatarbete, för att vi ska bidra till att nå de nationella målen. Strategin gäller för Lycksele kommun som geografiskt område och för kommunorganisationen.

De strategiska utvecklingsområdena är valda utifrån de områden där störst förändring kan ske utan att det belastar verksamhetens förmåga att utföra andra uppdrag. De är utformade inom ramen för kommunorganisationens ansvarsområden och den beslutanderätt som kommunorganisationen har.

Varje strategiskt utvecklingsområde har åtgärds punkter knutna till sig, totalt 31 stycken.

5.1 En klimatsmart organisation

För att påtagligt bidra till att vi som nation ska klara av vårt åtagande gentemot Parisavtalet måste vi börja med den kommunala organisationen. Dels för att vi har mest rådighet här och dels för att sätta goda exempel för kommuninvånarna att ta efter.

1. Kommunens inköp av varor och tjänster ska präglas av hållbarhet och cirkularitet.
2. I god tid för kommande upphandlingar ska kommunen göra en genomgång för att kunna ställa relevanta krav.

3. I kommunens ägardirektiv till bolagen ska det tydligt framgå vad som förväntas av respektive bolag avseende klimatarbete.
4. Kommunstyrelsens arbetsutskott koordinerar och ansvarar för kommunens övergripande klimatarbete.

5.2 Hållbara transporter och resor

Den största andelen av Lyckseles utsläpp kommer från transportsektorn. Kommunen behöver därför satsa resurser för att förbättra möjligheterna till muskeldrivna resor samt tillsammans-resande. Kommunen ska:

1. Sörja för en god och säker infrastruktur för oskyddade trafikanter inom tätorten. Det ska märkas att oskyddade trafikanter är det högst prioriterade trafikslaget.
2. Arbeta för att det finns ett väl utbyggt laddsystem för elfordon. För att möjliggöra resande utanför kommunens gränser ska detta ske i samverkan med regionen samt de omgivande kommunerna.
3. Verka för ökat kollektivt resande – antingen genom tätortsbuss, genom samverkan med länstrafiken eller genom andra samåkningslösningar
4. Fortsätta att verka för banförbättrande åtgärder i järnvägsinfrastrukturen med yttersta målsättning att bandelarna 75 (Hällnäs - Lycksele) och 77 (Lycksele – Storuman) elektrifieras och att persontågstrafik återupptas.
5. Vid utbyte av fordon ska kommunen premiera sådana fordonstyper som drivs eller kan drivas med 100 % förnyelsebar energi eller sådana som är marknadsledande bränslesnåla.
6. Minska antalet resor totalt, genom digitalisering och nya arbetssätt. Detta har vi redan vana av från pandemin och det innebär positiva effekter ur både effektivitets- samt arbetsmiljösynpunkt, lägre kostnader för resor, mindre arbetstid som läggs på själva resan samt mindre tid borta från familj med mera.
7. Utreda möjligheten till slingbussar utan fast tidtabell
8. Planera för effektivare nyttjande av offentliga rum såsom allmänna parkeringsplatser och i detta prioritera attraktiva lägen genom att möjliggöra elbilsladdning vid dessa.

5.3 Öka andelen förnybar energiproduktion

Det är viktigt att vi utökar andelen förnybara alternativ där så är möjligt och säkerställer att det finns hållbara tankställen för nära och långväga trafik. Kommunen ska:

9. verka för etablering av tankstationer för förnyelsebara bränsleslag.
10. genom sin renhållningsorganisation verka för att matavfallet sorteras ut i syfte att producera förnyelsebart bränsle.
11. i samband med utbyte av uttjänta tak montera solceller på lämpliga platser.
12. följa utvecklingen av vätgas och sträva efter att vara del i utvecklingsprocessen där så är möjligt.

5.4 Effektivare energianvändning

I en omvärld där man förutspår ökad användning av energi är det, trots hög regional energiproduktion, nödvändigt att vidta ständigt förbättrande åtgärder för att sänka energiförbrukningen. Detta är också ett kostnadseffektivt sätt att förvalta skattemedel. Kommunen ska:

13. arbeta aktivt med energieffektivisering av fastighetsbeståndet.
14. bedriva ett påverkansarbete i syfte att kunna förbättra uttag av energi från kommunen
15. uppmuntra att nyproducerade fastigheter använder senaste teknik avseende energieffektivitet.
16. vid upphandling av fordon, tjänster och varor ställa krav på låg energiförbrukning, klimatpåverkan och återbrukbarhet.
17. hålla sig uppdaterade kring arbetet med nya tekniklösningar som kommer för effektivisering av godstransporter
18. göra en heltäckande energikartläggning av egenägda och bolagsägda anläggningstillgångar. Kartläggningen bör följas upp en gång per mandatperiod.

5.5 Fossilfria och energieffektiva arbetsmaskiner

Arbetsmaskiner står för en stor del av de klimatpåverkande och luftförorenande utsläppen. Kommunen ska:

19. vid upphandling av arbetsmaskiner välja alternativet med lägst klimatpåverkan om övriga upphandlingskrav är likvärdiga.
20. följa utvecklingen mot fossilfria och energieffektiva arbetsmaskiner

5.6 Klimatsmart samhällsplanering och hållbart byggande

Ett väl genomtänkt förhållningssätt till klimatpåverkan och klimatanpassning vid samhällsplanering och byggande är viktigt för att klara framtidens utmaningar. Kommunen ska:

21. planera för korta avstånd. Oskyddade trafikanter ska vara en prioritering för kommunen.
22. arbeta för att bygga ut kommunens digitala stadsnät så långt som möjligt för att nå alla medborgare som vill ansluta sig till stadsnätet i syfte att minska resandebehovet och risken för socialt utanförskap.
23. formulera tydliga önskemål i markanvisningsavtal för att stimulera ett hållbart byggande.
24. föra dialog med byggherrar för att öka användningen av klimatsmarta byggnadsmaterial, exempelvis återbruk och trä.

5.7 Ett hållbart och klimatsmart Lycksele

I Lycksele är det gott att leva. Och det ska det få fortsätta vara. För att säkerställa att vi får behålla de kvaliteteter som kommunen erbjuder ska Lycksele utvecklas så att det är enkelt för invånare, verksamheter och besökare att bidra till ett hållbart Lycksele. Kommunen ska:

25. göra det lätt för medarbetare och invånare att göra cirkulära val och på så sätt bidra till en minskad och mer hållbar konsumtion.
26. genom renhållningsorganisationen säkerställa att det finns goda möjligheter att i första hand återbruka istället för att återvinna material.
27. utveckla och bredda stödet för hållbara aktiviteter och kunskapsprojekt som fördjupar förståelsen för det pågående hållbarhetsarbetet.
28. vid kommunala evenemang och möten premiera närproducerade livsmedel.
29. samarbeta med andra aktörer för att synliggöra Lycksele som en hållbar destination och eventstad.
30. fortsätta utveckla sitt upphandlingsarbete för att öka antalet närproducerade livsmedel och produkter och göra det lätt för små, hållbara aktörer att vinna upphandlingar.

5.8 Ett effektivt klimatarbete

För att bli en hållbarare kommun behöver vi inte bara åtgärderna ovan, vi behöver också öka våra interna kunskaper, såväl genom omvärldsbevakning som att bredda kunskapsnivån bland medarbetare. Kommunen ska:

31. Bevaka och utveckla följande områden:
 - a. Hållbart skogsbruk – hur vi kan ta hand om våra skogar och vara föredömen för andra skogsägare för att minimera utsläppen och optimera upptagen av koldioxid
 - b. Produktion av grönt flygbränsle och elflyg
 - c. Möjlighet att bli ett testområde för elektriskt flyg
 - d. Klimatkompensatoriska åtgärder
 - e. Hållbara jordbruksmetoder för att öka lokal livsmedelsproduktion och höja vår beredskap vid händelse av kris eller krig

För att utveckla och fördjupa kunskapen om områdena krävs samarbeten med region, länsstyrelse och andra kommuner. Det krävs också att vi söker oss till projekt som kan skapa möjligheter för oss att göra förstudier och pilotprojekt. Förstudierna bör belysa kostnader och utvecklingsmöjligheter, övriga hinder och utmaningar. Utifrån dessa parametrar fattas beslut om vägen vidare.

6 Klimatbudget

Som tidigare nämnts ska Klimatstrategin med tillhörande klimatbudget vara vägledande för Lycksele kommuns klimatarbete. Klimatbudgeten gäller för Lycksele kommuns geografiska område samt de områden som är möjliga för oss att påverka utanför det geografiska ansvarsområdet. Trots att vi kan konstatera att vi har ett negativt nettoutsläpp av koldioxid så har vi ett solidariskt ansvar att arbeta med ständig förbättring.

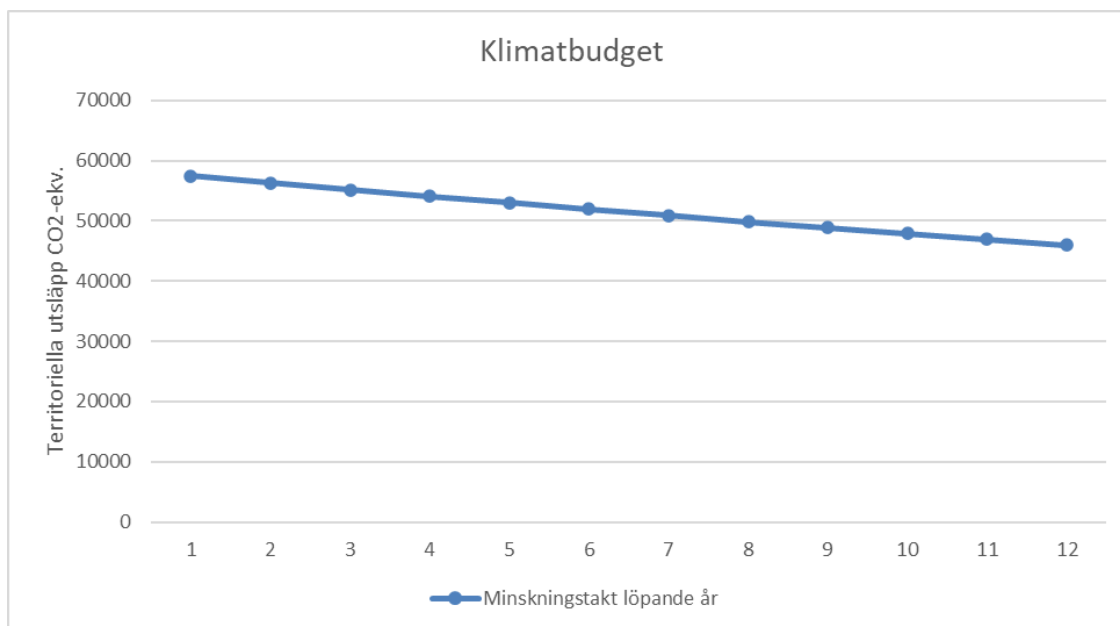
Det finns tre etappmål mot 2045, dessa är:

- Utsläppen år 2020 bör vara 40 % lägre än utsläppen år 1990
- Utsläppen år 2030 bör vara 63 % lägre än utsläppen år 1990
- Utsläppen år 2040 bör vara 75 % lägre än utsläppen år 1990

Kommunen som geografisk plats når redan målen för 2020 men på global nivå går arbetet med att minska utsläppen sämre.

Som ett led i att fortsätta bidra till det globala Parisavtalsarbetet ska kommunen:

- Minska de territoriella utsläppen av växthusgaser med 2% per år med utgångspunkt i 2020 års nivåer från 2025 fram till 2035.

År	2020	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
CO _{2e} (ton)	57463	56313	55187	54083	53002	51942	50903	49885	48887	47909	46951	46012

7 Ansvar och uppföljning

7.1 Ansvar

Klimatstrategin med tillhörande klimatbudget har beslutats av Kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen är beredande politisk nämnd.

6.2 Uppföljning

Kommunstyrelsen har huvudansvaret för uppföljning och revidering av dokumentet. Dokumentet bör revideras en gång per mandatperiod och i samband med det kontrollera minskningstakt för utsläpp av växthusgaser samt justera dessa vid behov.

LYCKSELE
KOMMUN
LIKSIJUN KOMMUVDNA

Stadshuset, Storgatan 22, 921 31 Lycksele
www.lycksele.se
kommun@lycksele.se
0950-166 00